

libertatis et servitutis, quia non minus proprie, imo perfectior status est libertatis quam servitutis, ut ex jure constat; et tamen non habet firmitatem obligationis, sicut illam habet status servitutis. Unde idem D. Thomas 2. 2, q. 184, art. 4, sub disjunctione dicit: *Ad statum requiritur obligatio aliqua, vel absolutio ab illa.* Ex qua disjunctiva videtur aperte colligi, obligationem non esse de ratione status in communi; quia si inter oppositas differentias, una posita disjunctive sufficit ad constitutionem rei, neutra determinate potest esse de necessitate talis rei. Ut si de ratione numeri est ut sit par vel impar, dici non potest esse de necessitate numeri, ut sit par. Unde Cajet., dict. q. 183, in principio, fatetur obligationem determinate non esse de ratione status, sed ordinem ad obligationem, utique habendi, vel carenti illa. Quod potest ratione et inductione declarari; quia status moralis, de quo tractamus, pertinet ad statum libertatis vel servitutis, ut D. Thomas docet, d. q. 183, art. 1, et colligitur ex jure, ut paulo post videbimus; quod ut universale sit, intelligendum est late, accipiendo servitutem ut extenditur ad omne vinculum subjectionis vel obligationis ad alium; sic enim status conjugalis continetur sub statu servitutis; vidualis autem et virginitatis sub statu libertatis, et sic de aliis. Atque ita in universum omnis status constituitur, vel per obligationem aliquam, vel per carentiam ejus; ergo obligatio determinate non est de ratione status in communi, sed ordo ad obligationem.

7. *Impugnatur sententia Henrici.* — Sed contra hanc doctrinam et explicationem obijci potest, quia hinc sequitur immobilitatem non esse de ratione status, sed vel immutabilitatem vel carentiam ejus, seu habitudinem ad immobilitatem, quæ potest esse vel carenti illa, vel illam habendi; consequens autem destruit prius fundamentum de statu positum; ergo. Sequela probatur, quia eadem est ratio obligationis et immobilitatis; quia moralis stabilitas non potest intelligi sine obligatione, et carentia obligationis varietatem et mutationem facile admittit. Unde confirmatur, nam carentia obligationis non confert ad immobilitatem conditionis personæ, secundum quam dicitur esse in statu; ergo nec potest ad statum conferre; ergo frustra etsine fundamento dicitur, ad statum esse necessariam, vel obligationem, vel carentiam ejus, cum hæc carentia de se statui

repugnet. Ut declaratur facile in vidua vel virgine; nam sola carentia servitutis conjugii non constituit illas in proprio statu, si non habeant aliunde firmitatem in tali conditione vitæ continentis; alioquin solum propositum continentiae sufficeret ad statum, ut Henricus volebat.

8. *Solvuntur rationes in contrarium, et resolvitur nec requiri obligationem, nec sufficere.* — Ad hæc vero tacite respondet D. Thomas in d. q. 183, art. 1, dum addit, ad statum requiri libertatem vel servitutem, seu obligationem vel carentiam ejus, *ex causa permanente, et non facile mutabili.* Itaque verum quidem est, in omni statu includi respectum ad obligationem, quasi sub disjunctione habendi vel carenti illa, non tamen sufficere, nisi habitudo illa, quæ statum in particulari constituerit, ex causa permanente et non facile mutabili proveniat. Unde carentia conjugii per se non sufficit constituere statum, sed opus est ut ex causa permanente proveniat. Imo neque omnis obligatio sufficet constituere statum, nisi causam habeat permanentem. Famulus enim etiam habet obligationem serviendi domino; tamen, quia illa obligatio non habet causam permanentem, non constituit proprium statum; et ita facile solvitur difficultas tacta; quia carentia obligationis non ponitur ut necessaria ad aliquem statum, quia det illi stabilitatem, sed quia pertinet ad conditionem personæ, quæ ad formalem statum libertatis constituendum sufficet, si ex causa permanente proveniat.

9. *Quenam causa permanens requiratur ad immobilitatem status.* — Interrogari vero ulterius potest quænam esse debeat hæc causa permanens; nam ex dictis colligitur non esse ipsam obligationem, nec carentiam obligationis, sed aliam permanentem causam, quæ talem conditionem inducit. Quam ergo vel qualem causam illam esse oportet? Nam D. Thomas vel Cajet. in hoc nihil declarant, loquendo de statu in communi; quamvis in particulari tractando de statu perfectionis, vel religionis, dicant in illo statu requiri votum, ut causam firmitatis ejus; imo etiam addunt esse necessarium votum solemne. Quod etiam sequuntur Antonin., Turrec. et Soto. Sed hoc postea examinandum est; nunc enim in communi loquimur de statu; et sic certum est votum non esse causam adæquatam firmitatis ejus; nam status in communi comprehendit omnem statum libertatis et servitutis, ut etiam D. Thomas indicat. Mani-

festum est autem non omnem statum hujusmodi ex voto pendere. Et ita facile posset hoc inductione ostendi, quæ statim fiet. Et ratio est clara, quia status de se abstrahit a cultu religioso, et ab speciali obligatione ad Deum; nam potest esse mere civilis, et per obligationem ad homines, vel per carentiam ejus, et ita potest sine voto subsistere.

10. *Nulla causa in genere assignari potest.* — Dico ergo hujusmodi causam permanentem, et ad statum constituendum sufficientem, quoad modum vel speciem non esse determinatam, sed esse variam et multiplicem, juxta capacitatem materiæ in qua status versatur. Ratio in generali reddi potest, quia ad rationem status solum requiritur immobilitas aliqua materiæ proportionata; sed hæc non potest oriri ex eadem causa in omni materia, ut est per se notum; ergo nec ratio status petit immobilitatem proveniente ex eadem causa vel radice, sed juxta materiæ exigentiam; melius tamen declaratur in particulari, veluti quadam inductione. Nam omnis proprius status, prout de illo nunc loquimur, reducitur ad statum libertatis et servitutis. At vero in servitute civili et humana maxime propria, immobilitas talis status nascitur ex causa morali, nimirum ex illo titulo domini justi domini in servum, sive sit justum bellum, sive emptio et venditio justa, sive alius contractus justus, vel immediate, vel mediante nativitate ex matre jam serva; qui titulus etiam lege juvatur, quæ causa etiam est moralis. Ex hoc ergo titulo nascitur dominium in servum, quod de se inducit in servum obligationem ex se immutabilem moraliter; quamvis per liberalem manumissionem, vel alium contractum auferri possit. Quod non obstat rationi status, quia non postulat vinculum prorsus immutabile, sed moraliter fixum ac permanens. In statu autem libertatis oppositæ dictæ servituti, firmitas nascitur ex naturali lege; quia homo naturaliter liber creatus est, et ita ex parentibus liberis liber nascitur, quæ libertas, ratione hujus naturalis domini, difficile mobilis est, quod sufficit ad rationem status, licet ex voluntate ipsius hominis, vel in poenam justam auferri possit. Unde in hoc genere status non est necessaria in ipso homine libero obligatio permanendi in tali statu libertatis; poterit enim aliquando sine peccato se in servum tradere aut vendere; sufficit ergo vel quod id non possit facere licite sine justa et gravi causa, vel etiam quod ab aliis non possit tali liber-

tate privari sine publica potestate et causa justa.

11. *Status peccati proprie est status servitutis cujus immobilitas oritur, vel ex proclivitate ad malum, vel difficultate regressus ad gratiam.* — At vero in statu apud Deum spirituali et interno, ut est status peccati et gratiæ, status peccati videri potest status libertatis ab obligatione Deo debita, juxta illud Jerem. 2: *Rupisti vincula, confregisti jugum, dixisti: Non serviam;* hoc enim fit per actuale peccatum, a quo talis status duxit originem. Re tamen vera est status servitutis; quia rebellio non aufert obligationem Deo debitam, et aliunde inducit debitum pœnæ, et cogit quodammodo servire peccato, quia peccatum inhærens suo pondere in aliud trahit; et hanc conditionem servitutis vocavit Cajetanus supra obligationem, ut defendat etiam hunc statum sumi ex aliqua obligatione. Sed revera non est obligatio moralis et propria, secundum quam homo dicitur teneri ad aliquid faciendum, vel ad permanendum in tali statu, nam hæc obligatio impossibilis est, ut constat; sed dicitur obligatio, id est, necessitas quædam et debitum ejus, vel quia est fragilitas, et pronitas ad malum, quæ ipsum peccatum comitatur; vel quia peccatum mortale, de quo est sermo, difficile mobile est, quia nec per vires hominis naturales, nec per ullam causam creatam auferri potest; ideo ex hac parte sufficiens est ad statum constituendum. Videri autem potest deficere a ratione status, quia in eo potius homo jacet quam stet, quia in eo non habet positionem (ut sic dicam) secundum naturam, sed contra illam. Nihilominus tamen, quia in suo ordine habet consummationem, vel per comparisonem ad suum oppositum, ad idem genus reducitur.

12. *Status gratiæ status libertatis dicitur, licet servitutis Dei dici possit.* — Alter vero status est huic oppositus, scilicet, status gratiæ, quem Cajetanus vocat statum libertatis, utique a servitute peccati, et ab obligatione seu debito perpetuæ pœnæ. Addere vero possumus, principaliter esse statum servitutis Dei, quæ est vera libertas, juxta illud ad Rom. 6: *Liberati a peccato, servi facti estis justitiæ.* Et iterum: *Liberati a peccato, servi autem facti Deo.* Est autem illa servitus, non vilis, sed nobilissima, quia perficit libertatem hominis; ideoque hoc etiam titulo est status libertatis; imo etiam est status amicitiae apud Deum, juxta verbum Christi, Joan.

13: *Jam non dicam vos seruos, sed amicos.* Unde non ita est status libertatis, ut solum dicat carentiam obligationis, sed potius ut magnam obligationem importet serviendi Deo, amandi ipsum, et permanendi in tali statu. Hanc autem permanentiam et stabilitatem ipsa gratia, quantum ex se est, secum affert; et ideo, licet ex libertate et fragilitate hominis frequenter amittatur, nihilominus proprium statum apud Deum constituit, quia gratia ipsa est permanens causa, et de se firmitatem et stabilitatem secum affert.

13. *Status regularis, servitutis est; a professione, voto vel pacto ejus immobilitas oritur.*—*Status secularis libertatis est; ejus causa permanens est jus libertatis.*—Denique idem videre licet in statibus politicis et humanis, ut, verbi gratia, in statu seculari et regulari. Nam hic posterior ad statum servitutis reducitur, quia peculiarem subjectionem et obligationem inducit, cujus habet permanentem causam; qualis est vel professio religiosa, vel votum, vel pactum aliquod, ut postea late tractandum est. Status vero secularis, est status libertatis, utique a jugo, et obligatione religiosa: illius autem libertatis habet stabilem et permanentem causam, scilicet, ipsum naturale jus propriæ libertatis, quod de se stabile ac perpetuum est, quando per voluntatem propriam regulari jugo non subicitur. Et ad hunc modum sub his membris alia subdividuntur, quæ sunt in usu, ut de statibus regularibus postea dicendum est. Sub statu vero seculari distingui possunt status laicorum et clericorum. Nam, licet hic posterior fortasse non habeat tam propriam rationem status (ut infra dicam), nihilominus eo modo quo illam denominationem recipit, habet causam de se permanentem. Nam est status servitutis, quatenus in illo specialiter cultui divino persona dicatur, et suo modo consecratur, quæ consecratio inchoatur per sacramentale quoddam ita permanens, ut iterabile non sit, utique per primam tonsuram; et paulatim perficitur per sacramentum immobile, et imprimens characterem indelebilem. Ideoque, licet in usu vel professione ejus possit mutari, nihilominus status seu munus de se causam et fundamentum permanens habet; e contrario vero status laicorum est status libertatis a clericali obligatione et destinatione, quæ naturalis est, et inde habet causam de se permanentem, sicut in aliis explicuimus.

14. *Status virginitatis vel viduitatis sunt status libertatis; illius immobilitas a jure pro-*

priæ libertatis mutuanda.—Et idem est de statu conjugii, aut viduitatis, vel virginitatis; nam prior, qui est status servitutis, causam habet satis permanentem, ut de se satis patet. Posterior vero præcise sumptus, ut priori opponitur, est status libertatis a servitute conjugii, et ut sic habet etiam causam satis permanentem, utique naturale jus propriæ libertatis, quam habet virgo quando non nupsit, et vidua quando per mortem viri, a jure et subjectione conjugii liberatur. Quatenus vero hic status viduitatis vel virginitatis potest transire ad statum servitutis, id est, obligationis servandi castitatem, sic non constituitur in propria ratione status, nisi aliqua causa permanens, et aliquo modo immutabilis interveniat; ut est votum castitatis, ut postea videbimus. Ex quibus omnibus sufficienter declaratum est, quomodo ratio status non sit sine aliqua immutabilitate quæ causam permanentem habeat, et qualis et quam variata causa esse possit; simulque satisfactum est fundamento Henrici, nam fere omnia exempla, quæ adducit, in contrarium inducta sunt, et in discursu sequentium capitum id magis declarabitur.

15. *Explicatur secunda particula capituli.*—Hactenus solum exposuimus priorem particulam in titulo capituli positam, scilicet, *statum*; nunc superest secundo loco explicanda alia particula, scilicet, *vita christiana*; sunt enim in Ecclesia varii modi statuum; non tamen omnes ad vitam christianam, ut christiana est, ordinantur, et ideo ad præsentem disputationem non pertinent; ideoque particulam illam formaliter sumimus, quia de solo illo statu, qui peculiari modo ad vitam æternam consequendam ordinatur, tractamus. Ad hoc autem melius intelligendum, distinguere oportet in Ecclesia id, quod habet commune cum aliis infidelium communitatibus, seu congregationibus, aut rebus publicis, ab eo quod habet speciale, ut Christi Ecclesia est. Priori enim modo sumpta, ordinatur ad præsentis vitæ conservationem, propagationem, et temporalem pacem et commoditatem; posteriori autem modo spectata, ordinatur ad bonum animæ, et vitam æternam consequendam; et sub utraque ratione distinguuntur in illa varii status. Nam ut est respublica temporalis, sunt in ea status libertatis et servitutis humanæ, secundum quas conditiones, ut sæpe dixi, maxime distingui solent status in republica humana, ut docet D. Thomas 2. 2, q. 183, a. 1, ex cap. *Si quando*, 2, q. 6, ubi

causa libertatis vel servitutis, causa status appellatur. Idemque sumitur ex leg. 3 et 4, ff. de Capitis diminut., et ex toto tit. c. de Ingeniis manumiss., et ff. de Statu liberis, et, Ne de statu defunctorum, et præsertim in l. 2 et 3, ff. de Statu hominum. Et sub statu liberorum distinguebantur olim status ingeniorum et libertinorum; et nunc distinguuntur status nobilium et plebeiiorum. Item sunt in republica humana status conjugatorum vel solutorum. Item status majorum vel minorum, secundum ætates; in quibus omnibus aliquis modus subjectionis vel carentiæ illius considerari potest, ut ex dictis facile patet. Horum autem statuum consideratio per se ad nos non spectat, quia mere civilis et politica est. Dico autem *per se*, quia indirecte, quatenus ex illis statibus aliquo modo pendet proprius spiritualis status, interdum a Theologis considerantur, ut dicemus.

16. *Ecclesia, ut status vitæ christianæ seu spiritualis, duplex: militans et triumphans.*—Alio ergo modo consideratur Ecclesia, ut est congregatio hominum per fidem et opera tendentium in supernaturalem beatitudinem; et sic ipsamet Ecclesia est status vitæ christianæ, seu spiritualis; et secundum hanc considerationem, sicut est duplex Ecclesia, militans et triumphans, ita distingui solet duplex status, termini et viæ: et ille prior in statum beatitudinis et damnationis subdistingui potest ex Ansel., lib. de Similitud., c. 46, ubi distinguit quidem duos ultimos terminos viæ, non vero utitur nomine *status*. Verumtamen priori termino, scilicet, beatitudinis, nomen status vitæ christianæ merito tribuitur, nam in illo perfectissime inveniuntur illæ duæ conditiones perfectionis et stabilitatis; et ideo ille solus quasi per antonomasiam nomen status meretur; nam in secundo nullum est bonum, sed summa miseria, et potius est in perpetua malorum successione, quam in stabili quiete. Nihilominus tamen denominatur status, vel propter perpetuitatem solam, quia ab illo statu non potest mutatio fieri; vel etiam quia in genere mali et miseriæ ad terminum summum pervenitur; vel denique quia opposita ad idem genus reducuntur. Non poterit tamen status vitæ christianæ appellari, tum quia potius est status mortis quam vitæ; tum quia, licet sit vitæ naturalis, nullo modo est christianæ. In purgatorio autem, ut est locus pœnæ, non censetur esse status; quia est in transitu, et ad breve tempus; ut vero ad statum salutis pertinet, propter ejus certitudinem

et perpetuitatem, quædam est status beatitudinis inchoatio.

17. *Quo pacto status vitæ dari possit.*—*Status innocentiae de se durabilis erat.*—Nunc vero non de statu seu statibus termini, sed de statu viæ agimus. De quo etiam interrogari posset, quomodo cohæreant status et viæ, cum via mutationem postulet, status vero quietem. Dicendum vero est optime cohære, quia non ipse usus ambulandi per viam (ut sic rem declarem) dicitur status viæ, sed conditio personæ, vel modus vivendi aptus ad tendendum in beatitudinem, acquirendo illam, dicitur status viæ, quia in illo, et perfectio, et stabilitas ad rationem status juxta hujus vitæ capacitatem sufficiens, invenitur; et sic distinguitur a Theologis in hominibus duplex status viæ, scilicet, innocentiae et naturæ lapsæ, ut in tractatu de Gratia, in principio, dictum est. Et de priori in proprio tractatu late disputavimus. Hic solum advertimus, quamvis ille vivendi modus brevi tempore duraverit, nihilominus nomen status mereri, quia de se durabilis valde erat; imo ut perpetuo usque ad finem seculi duraret, constitutus fuit, licet conditionem contingentem includeret, quod rationi status non repugnat; et ratione illius conditionis non impletæ, potuit homo intra breve tempus ab illo statu cadere, et status ipse a sua stabilitate deficere; hoc enim rationi status non repugnat, quia (ut dicunt logici) verba in definitionibus non dicunt actum, sed aptitudinem, sicut etiam in statu gratiæ et peccati supra declaratum est.

18. *Status naturæ lapsæ revera status vitæ.*—Status autem naturæ lapsæ, licet, ut talis est, formaliter (ut sic dicam) potius sit status mortis quam vitæ, quia pertinet ad statum peccati, corruptionis ac servitutis, nihilominus, quatenus in eo concessa est homini gratia viæ sufficientis ad reparandam salutem, amissam, et vitam æternam consequendam, revera est status vitæ fidelis, seu status ordinati ad vitam consequendam¹. Et hic status potest rursus distingui in statum legis naturæ, statum legis veteris (cujus mentionem fecit Paulus, in epistola ad Hebr.), et statum Ecclesiæ Christi; et duobus primis pro nunc omissis, tertium vocamus statum vitæ christianæ, de quo nunc tractamus. Cujus ratio in hoc consistit, quod sit quidam

¹ Vide Aug. de Anc., de Potest. Eccles., q. 70, a. 2.

modus religionis, ad salutem et vitam æternam consequendam necessarius, et per sufficientia media ordinatus; qui vivendi modus in sola Ecclesia Christi reperitur, et in fide Christi fundatur, et ideo status vitæ christianæ nominatur. Nam, quod in illo vivendi modo inveniantur cum magna perfectione conditiones ad statum requisitæ, manifestum est. Quia imprimis in illo magna stabilitas et firmitas invenitur: primo quidem in communitate Ecclesiæ Christi, quia in ipso, tanquam in firmissima petra, fundata est principaliter, et ex promissione ac potentia ejus, ita stabilita est ut portæ inferi contra eam prævalere non possint. Deinde etiam in singulis personis hunc statum profitentibus, habet causam permanentem de se ac stabilem. Quia fundatur imprimis in professione fidei facta in Baptismo, quæ de se obligat ad permanendum semper in tali genere vitæ ad salutem animæ pertinentis, et in vera Christi fide. Deinde fides ipsa habet firmissima fundamenta, et impetrare potest vires et auxilia ad perseverandum in Christi Ecclesia; habet ergo hic modus vitæ ex hac parte perfectam rationem status. Aliunde vero, in hoc vivendi modo, vera rectitudo et tota perfectio ad salutem animæ necessaria invenitur; ergo etiam ex hac parte invenitur in Ecclesia Christi quidquid ad rationem status propriissimi ac perfecti desiderari potest. Ex his ergo satis constat quid sit status vitæ christianæ; quotuplex autem ille sit, et quomodo ad statum perfectionis comparetur, in sequentibus capitibus exponetur.

CAPUT II.

AN STATUS VITÆ CHRISTIANÆ IN STATUM COMMUNIS VITÆ ET STATUM PERFECTIONIS CONVENIENTER DISTINGUATUR.

1. *Multiplex in Ecclesia statuum varietas.* — Supponit hæc quæstio esse in Ecclesia Christi statuum varietatem, quæ veritas est de fide certissima. Eam tradit D. Thom., d. q. 193, art. 2, et consentiunt omnes Theologi de hac materia scribentes, quos in re inter Catholicos manifesta referre non oportet. Solumque illi hæretici huic veritati contradicunt, qui ecclesiasticam hierarchiam e medio tollere cupiunt, omnemque dignitatem et magistratum diversitatem execrantur, ut fuerunt Waldenses, Anabaptistæ, et novi sectarii, præsertim Puritani. Sed illorum error non unus est, sed

ex pluribus coalescit. Quia vel negant sacramentum Ordinis, vel ecclesiasticam potestatem, vel statum religiosum et perfectionis, et ita diversis in locis impugnantur; et nos quidem, tractando de sacramento Ordinis, si Deus concesserit, distinctionem graduum et dignitatum in ecclesiastica hierarchia contra hæreticos Defendemus, et ibi aliqua de potestate Ecclesiæ addemus; quam simul cum potestate civili in Defensione fidei, lib. 3 et 4, defendimus. Pro statu vero religioso et perfectionis infra pugnabimus.

2. *Ecclesia tam materialiter, quam formaliter accepta, statuum varietatem continet.* — Nunc ergo solum advertimus iterum, quod supra dictum est, posse Christi Ecclesiam dupliciter spectari, videlicet, materialiter (ut sic dicam), id est, quatenus est quædam hominum congregatio, in qua sunt plura temporalia regna ad naturalem finem et commoditatem ordinata; vel formaliter, id est, quatenus est quædam spiritualis et supernaturalis respublica, et unum mysticum corpus, fide, ejusque professione, ac sacramentis unitum sub uno capite Christo, ejusque Vicario, ad æternam felicitatem per media congruentia tendens. Nam sub utraque ratione varietatem statuum continet. Ut enim dixi, ad priorem pertinent status libertatis et servitutis humanæ; item status plebeiorum et nobilium; item status regum, et aliorum principum et magistratum, quamvis hi magis ad officia pertineant; ac denique status conjugatorum, et solutorum, et similes. Hæc vero distinctio ad præsens non pertinet, ut supra dixi, quia per se non ad spiritualem salutem vel finem, sed ad temporalem ordinatur. Solum circa statum matrimonii animalium statuum pertinet, nihilominus, ut est sacramentum, ad spiritualem finem referri, et ex hac parte ad Ecclesiam Christi formaliter, ut talis est, pertinere, et inter ejus status numerari. Quia vero in eo nihil spirituale invenitur, præter peculiarem firmitatem et indissolubilitatem, quam sacramentum addit humano vinculo, et spiritualem gratiam et auxilia quæ conjugibus confert, ut convenienter ad vitam æternam illo munere utantur, ideo specialis ejus consideratio ad tractatum de sacramentis pertinet. Præsertim quia, simpliciter loquendo, in ordine ad vitam æternam non excedit communem statum vitæ christianæ; sed quia officium ejus est quasi

fundamentum necessarium ad Ecclesiæ conservationem et perpetuitatem, et peculiaris necessitas divini auxilii in eo invenitur, ideo per quoddam sacramentum illi peculiariter provisum est.

3. *In Ecclesia status, qui ad commune bonum dirigitur, in clericalem et laicum dividitur.* — Addimus ergo, etiam in Ecclesia Christi formaliter considerata, varios status inveniri; et in hoc sensu veritatem hanc ut catholicam supponimus, ex his quæ in ista Ecclesia visibili oculis conspicimus. Ut autem ratio et origo hujus varietatis explicetur, sciendum est duobus modis posse distingui status in Ecclesia sic spectata, videlicet, aut in ordine ad commune bonum ac regimen spirituale Ecclesiæ; vel in ordine ad bonum spirituale singulorum. Priori modo distinguuntur in Ecclesia status clericorum ab statu laicorum; et ad statum laicorum pertinent omnes qui clerici non sunt; quia revera hoc membrum non distinguitur ab alio, nisi per negationem illius particularis conditionis, quam status clericalis supra laicalem addit. Status igitur clericalis per spiritualem consecrationem, et dedicationem personæ ad spiritualia Ecclesiæ ministeria efficienda constituitur. Unde per sacramentum Ordinis confertur proprie, licet per primam tonsuram aliquo modo inchoetur; ideoque ejus origo quoad substantiam ejus est immediate de jure divino, licet illi, quoad modum et initium ejus, aliquid per Ecclesiam additum sit. Et sub hoc statu distinguuntur varii gradus pro diversitate ordinum usque ad Episcopatum. Si quis autem recte consideret, hæc divisio magis spectat ad divisionem ministeriorum ac officiorum Ecclesiæ, ut Ecclesia est, quam ad propriam distinctionem statuum, de qua nunc tractamus, ut notavit D. Thomas 2. 2, q. 183, art. 2, ad 3, ex Isidoro, lib. 6 Etym., c. 19; et Cajet., ibidem, in 1 Comment., ad finem. Et ad 2, notat ipse D. Thomas officia dici et distingui secundum actus qui ad alios ordinantur; modos autem vivendi, qui ad status pertinent, referri ad actus qui conveniunt homini secundum seipsum. Quanquam, ut addit ad 3, etiam officium interdum includat rationem status propter actus sublimitatem. Et simili modo dixit ibidem Cajetanus, officio et ministerio adjungi rationem status; nimirum, quando perfectioni actionum stabilitas seu perpetuitas conjungitur, etiamsi non constituat personam in peculiari ac proprio vivendi modo, ad suum spirituales profec-

tum specialiter instituto, et certis legibus aut vinculis firmato, quem nomine status vitæ christianæ proprie significare solemus.

4. *In Ecclesia prout ad bonum spirituale singulorum dirigitur varii sunt religionis status.* — Alio ergo modo distinguuntur in Ecclesia status in ordine ad bonum spirituale singulorum in tali statu viventium, nimirum, ut in eo unusquisque ad æternam salutem securius et perfectius consequendam juvetur; itemque ad majora opera religionis, vel charitatis præstanda, inter quæ principalem quemdam locum habent misericordiæ opera; et ideo etiam ad illa perficienda hujusmodi status ordinantur. Et ad hoc genus pertinent varii status religionis; et alii modi vivendi earum personarum, quæ vel continentiam profitentur, vel pauperum obsequiis, aut aliis operibus religionis aut misericordiæ specialiter dicatæ sunt; de quibus in progressu hujus operis dicendum est: nunc enim solum supponimus hanc statuum varietatem in Ecclesia reperiri, prout illos nunc in ea conspicimus, semperque in ea fuisse, ex historiis, certaue Sanctorum Patrum traditione, certissimum. Unde colligimus morem hunc ex divina institutione, saltem quoad essentialia fundamenta et generales rationes talium statuum, manasse; quamvis quoad particulares determinationes, et multa alia, quæ secundaria, vel accidentalia sunt, ab hominibus, non sine Spiritus Sancti inspiratione addita fuerint. Quæ omnia, tractando de particularibus statibus, melius declarabuntur.

5. *Status religionis ex divina institutione manasse ostenditur.* — Nunc generaliter suaderi possunt ex doctrina Pauli, 1 Cor. 12: *Quosdam quidem posuit Deus in Ecclesia; primum Apostolos, Prophetas, Doctores.* Quæ quidem divisio per se ad divisionem ministeriorum pertinet, ut idem Apostolus declaravit, ad Ephes. 4, ubi eam varietatem enumerans, addit: *Ad consummationem Sanctorum in opus ministerii, in ædificationem corporis Christi.* Verumtamen, quia hujusmodi munera ad sancta et perfecta opera ordinantur, si eis stabilitas addatur, solent, ut dixi, sub quodam gradu status christianæ vitæ comprehendi. De alio vero modo statuum, qui ad spiritualem perfectionem propriam instituuntur, habemus Christi verba, qui, Mat. 19, de cœlibatu dixit: *Non omnes capiunt verbum illud, sed quibus datum est, etc. Sunt eunuchi, qui se castraverunt propter regnum cælorum; qui potest capere capiat.* Et infra, de via perfectionis per